

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект "Гражданско участие в законодателното и институционално развитие на пробацията в България"
Договор № BG05SFOP001-2.009-0157-C01

ПРОБАЦИЯ

Месечен бюлетин бр.14

Защо по-тежките наказания за пияни или употребили наркотици шофьори не дават ефект?

На 19 април 2020 г. в катастрофа загина един от най-известните български журналисти – Милен Цветков. Фаталният край е причинен от младеж, за когото разследващите твърдят, че е употребил поне три вида упойващи вещества. Въпреки засилената наказателна репресия за този вид престъпления, въведена с промените в Наказателния кодекс от 2015 г., органите на МВР отчитат ръст на случаите, в които шофиращи са били задържани след употреба на алкохол или наркотици – след две години период на спад (2014 и 2015), през 2016 броят на случаите нараства от малко над 6000 до над 8000. Тенденцията се запазва и през 2017, а през 2018 г. задържаните вече са над 10 000. Само за първите 8 месеца на миналата 2019 година те са над 6000.

В много развити страни работата с извършителите на такива престъпления е поверена на пробационната служба. При тях основните криминогенни фактори са злоупотребата с алкохол, заниженият самоконтрол и дефицити в определени социални умения и нагласи. Криминологичната наука е доказала, че всички тези фактори се повлияват добре от когнитивно-поведенческа терапия, каквато всъщност представляват реализираните в пробационните служби програми за шофиращи в нетрезво състояние. За съжаление тази възможност у нас бе отнета от законодателя, а превенцията бе оставена в ръцете на самите осъдени

Проект BG05SFOP001-2.009-0157-C01 се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

www.eufunds.bg

Проект "Гражданско участие в законодателното и институционално развитие на пробацията в България"
Договор № BG05SFOP001-2.009-0157-C01

Когато говори криминологията...

Проблемът с шофиращите в нетрезво състояние е актуален в цяла Европа. По тази причина проф. Йоан Дурнеску от университета в Букурещ е предприел преглед на изследванията по темата.

Едно от направленията е изследване на ефекта от програми, използващи посещения в моргата или в болниците, с идеята шокът да възпре хората да карат с превишена скорост или да шофират в нетрезво състояние. Оказва се обаче, че този тип интервенции не намаляват риска от подобно поведение, а в някои случаи дори са го увеличили. Този и други интересни резултати от проучването може да прочетете [ТУК](#).

Кои са страните, с най-голям проблем с шофирането в нетрезво състояние?

Швеция е известна с това, че има най-малко случаи на шофиращи в нетрезво състояние на глава от населението. Но къде проблемът е най-голям?

В Южна Африка близо 60 % от пътнотранспортните произшествия, завършили със смърт, се причиняват от водачи, употребили алкохол. Следват Канада с 34 %, Съединените Щати с 31 % и Австралия с 30 %. В България делът на катастрофите, причинени от пияни или дрогирани водачи, в общия брой тежки ПТП-та, е средно 2.1%.

[Тук](#) може да намерите инфографика, обобщаваща статистиката за някои страни по света.

Знаете ли, че...

Управлението на превозно средство в нетрезво състояние не е съвременен проблем. Още през 1897 г. е направен първият документиран арест за «шофиране» в нетрезво състояние. Извършителят е човек на име Джордж Смит, който по това време кара фойтон-такси в Лондон като средство за препитание. Една вечер Смит изпил сериозно количество алкохол и се блъснал с фойтона си в сграда. След като бива арестуван за управление на транспортно средство в нетрезво състояние, в крайна сметка се признава за виновен по обвинението и е осъден да плати глоба в размер на 25 шилинга.

Дълго време преценката за това доколко е трезвен водачът на превозно средство е била задача на полицаия. С течение на времето се появяват устройства, които помагат да се определи количеството алкохол в кръвта на човек по време на шофиране. В средата на 30-те години се появява Drunkometer. През 1953 г. университетски професор, създава първия прототип на устройството за тестване, което използва химическо окисляване и фотометрия, за да измерва алкохолните пари в дъха на човек.

